

HỒI KÝ CÔNG TRÌNH XÂY CẤT THÁNH ĐƯỜNG.

Nhân Sự Ban Đầu

Một buổi chiều thượng tuần tháng 9, 2011, tôi nhận được điện thoại của cha xứ: Cha hẹn gặp tôi tại nhà; tôi trả lời là nếu cha có việc gì con sẽ đến gặp cha, đâu dám phiền cha đến nhà con. Tuy nhiên cha vẫn giữ nguyên ý định là tuần tới cha sẽ đến và cha cũng không cho biết lý do. Tuy nhiên tôi cũng có thể đoán được việc gì, vì một tuần trước đó tôi có gặp ông Dương Văn Hà, cố vấn hội đồng mục vụ, ông cho biết là giáo xứ muốn xây cất một ngôi thánh đường mới mà chưa có tiền. Mấy tháng qua cha cũng chưa tìm được người tình nguyện vào ban xây dựng. Tôi gợi ý là nếu xây cất nhà thờ tốn phí vào khoảng trên dưới 7 triệu thì giáo xứ có khả năng, và việc xây cất một ngôi thánh đường mới có thể thực hiện được. Vài ngày sau, Ông Dương Văn Hà, cùng với ông chủ tịch, Nguyễn Ngọc Ánh, và ông phó chủ tịch Nguyễn Minh Hưng đến gặp tôi ở văn phòng. Đây cũng là lần đầu tiên tôi có dịp tiếp xúc ông Ánh, mặc dù vẫn biết ông là chủ tịch HĐMV **nhưng chưa có cơ duyên gặp gỡ**. Sau khi nghe tôi phân tích sơ lược kế hoạch xây nhà thờ, các ông hỏi là có ai trong giáo xứ có thể giúp đỡ trong việc xây cất nữa không? Tôi đề nghị ông kiến trúc sư Đoàn Hữu Khải; Một người đã từng giúp giáo xứ sửa chữa và bảo trì ngôi thánh đường cũ, và cũng là người tôi quen biết từ nhiều năm, qua những công việc cộng đồng, cũng như những công việc riêng. Trước ngày gặp cha, ông Khải có điện thoại cho tôi nói là cha đã mời ông tham gia vào ban xây dựng, và hỏi qua tôi về vấn đề tài chánh: Liệu giáo xứ có khả năng xây cất một ngôi thánh đường mới không, tôi trả lời là nếu kinh phí khoảng trên dưới 7 triệu, tôi tin là giáo xứ có thể cố gắng được. Về phần tôi, nếu cha ủng hộ dự án tôi đề ra, tôi sẽ sẵn sàng vì đây cũng là ước nguyện của tôi trong thời gian chữa bệnh.

Buổi tối ngày 22 tháng 9 năm 2011, ngoài cha, ông Hưng, và ông Ánh, còn có bà Bích Ngọc, và cô Hiến trong hội đồng mục vụ đến nhà tôi. Tôi trình bày lại kế hoạch xây nhà thờ như đã trình bày với các ông Ánh và ông Hưng và hứa là sẽ giúp cha và hội đồng mục vụ trong lãnh vực tài chánh và nhân sự tôi cũng đề nghị: Cha sẽ là người chủ trì công trình xây cất và tôi sẽ không muốn đảm nhận một chức vụ gì. Mặc dù không nói ra, nhưng ý của tôi là dù bất cứ người nào trong giáo xứ, ngoài cha sẽ không thể đạt được sự hậu thuẫn của toàn thể giáo dân, và vì thế sẽ không thuận lợi cho vấn đề quyên góp sau này. Về mặt nhân sự coi như cũng tạm ổn cho giai đoạn lên kế hoạch (planning), ông Khải đảm trách việc kiến trúc và tôi chịu trách nhiệm về tài chánh như những người làm việc với khả năng chuyên môn của mình bên cạnh hội đồng mục vụ và hai cha. Sau này nhân sự được bổ xung thêm theo nhu cầu của từng giai đoạn hoặc từng công việc.

Dự Án và Kế Hoạch Tài Chánh:

Một buổi đi tham quan các cơ sở thương mại cũ (old buildings) mà có thể sửa chữa thành nhà thờ như cơ sở thương mại Safeway mà nay là nhà thuốc tây Rexall bên cạnh siêu thị Hồng Kông trên đường 17 Avenue; Cơ sở cũ của Memory Express phía sau đường 32 Avenue NE, và một khu đất trống 2.3 mẫu mà nay là nhà thờ mới của giáo xứ. Hai cha, tất cả anh chị em trong hội đồng mục vụ, ông Khải và tôi có những trao đổi ý kiến về sự khả thi của những nơi này, tuy nhiên không có ai đưa ra những nhận xét có tính cách quyết định gì.

Buổi họp đầu tiên sau khi đi tham quan về, diễn ra tại nhà xứ, có sự tham dự của cha xứ, cha phó Phạm Văn Bảo, Ông Ánh, Ông Hưng, Bà Ngọc, ông Khải và tôi, thiếu cô Hiến. Ông Khải trình bày chi tiết ưu, khuyết điểm của từng địa điểm. Sau đó, buổi họp đã đi đến kết luận là xây nhà thờ trên khu đất trống tốt hơn về mọi mặt. Ông Khải cũng đưa ra mô hình tạm thời cho ngôi nhà thờ mới phỏng theo các ngôi nhà thờ Việt Nam, có thể sử dụng cho năm trăm người, hình chữ nhật, mái ngói, hội trường bên dưới nhà thờ (basement), thêm vào đó một ngôi nhà hai tầng nằm bên cạnh nhà thờ dùng làm nhà xứ cho hai cha, phòng họp, và các lớp học cho ban giáo lý ở tầng dưới.

Căn cứ vào mô hình nhà thờ mới của Ông Khải, tôi soạn thảo một ngân sách đầu tiên cho dự án này: Gồm tiền mua đất 1 triệu 3, tiền xây cất và tiền làm chỗ đậu xe tổng cộng trên dưới 7 triệu. Ngân sách dựa trên phần tài sản hiện có của giáo xứ, phần còn lại được chia ra làm hai: Dự trù quyền góp thêm, và phần nợ dài hạn sau khi hoàn tất:

Tài sản của giáo xứ gồm số tiền thặng dư từ quỹ điều hành giáo xứ 7 trăm ngàn. Số tiền này chỉ là dự đoán của tôi, vì thực sự tôi cũng như nhiều người trong giáo xứ không hề biết giáo xứ có một số tiền thặng dư lớn như vậy. Sở dĩ tôi có thể phỏng đoán là do tin tức từ ông Mặc Giao, cựu chủ tịch HĐMV kể rằng: Trước khi cha bề trên Trần Trung Dung rời giáo xứ đã cho biết là giáo xứ có gần một triệu trong tương mục. Sau này khi làm việc tôi mới biết rằng con số phỏng đoán của tôi gần như chính xác. Thêm vào đó giáo xứ có thể bán ngôi nhà thờ cũ mà tôi đã ước tính là trên dưới 2 triệu, Khi đưa con số này vào kế hoạch tài chánh nhiều người băn khoăn rằng con số 2 triệu là quá cao! Rất may là nhà thờ cũ đã bán trên sự phỏng đoán của tôi gần 2 trăm ngàn. Đó là tất cả tài sản giáo xứ hiện có nhưng ít ai để ý; Vì thế, khi giới thiệu ngân sách đầu tiên, mọi người đồng ý ngay vì tài sản của giáo xứ đã có gần một nửa kinh phí xây cất ngôi thánh đường mới. Cha giáo Bảo là người đầu tiên ủng hộ và tiên đoán là nhà thờ có thể xây được. Sau đó đến các ông cựu chủ tịch, phó chủ tịch HĐMV đáng nhớ nhất là cụ Phan, mỗi lần gặp tôi là vỗ vai nâng đỡ tinh thần. Rất tiếc là cụ đã không còn nữa để nhìn thấy thành quả mà cụ mong đợi.

Phần dự trù quyền góp lúc ban đầu khoảng hai triệu rưỡi đã được chia ra từng phần cụ thể cũng như từng giai đoạn: Giai đoạn mua đất 6 trăm ngàn nhả vào những gia đình có khả năng trong giáo xứ. Giai đoạn hai tiền xây cất 1 triệu rưỡi dự trù mỗi gia đình sẽ ủng hộ 3 ngàn 6 trong vòng 3 năm; Sau cùng là 3 đêm văn nghệ (2012-2014) dự trù 3 trăm ngàn với mục đích chính là cổ động việc xây nhà thờ, trong cũng như ngoài giáo xứ. Kế hoạch quyền góp rất đơn giản và đại đa số có thể chấp nhận được. Vì thế khi cha kêu gọi ủng hộ cho việc mua đất, chỉ trong vòng một tuần lễ cha đã quyền góp được hơn 2 trăm ngàn. Đây cũng là lực lượng tiên phong trong giáo xứ: Chẳng những đã giúp giáo xứ có được số tiền mua đất trong một thời gian rất ngắn, mà còn đóng một vai trò cổ động mạnh mẽ trong tiến trình xây cất thánh đường. Cuối cùng ngân sách cũng dự trù số nợ dài hạn tương đối sau khi hoàn thành ngôi thánh đường mới là 1 triệu rưỡi.

Sau khi có được đầy đủ dữ kiện, cha triệu tập một phiên họp khoáng đại vào trung tuần tháng 10 năm 2011 với sự tham dự đông đủ của các ban ngành đoàn thể và các vị chủ tịch cựu hội đồng mục vụ. Tôi được cha xứ ủy thác trình bày về kế hoạch tài chánh cho dự án, sau phần trình bày của ông Ánh, ông Hưng về sự lựa chọn khu đất và mô hình nhà thờ mới theo bản vẽ tạm thời của ông Khải; Trong thời gian này ông Khải bệnh nặng không thể tham dự được.

Kế hoạch xây nhà thờ được sự ủng hộ mạnh mẽ và phần khởi của đại đa số quý vị tham dự; Một vài ý kiến xin được giữ lại ngôi thờ cũ và không nên xây nhà thờ mới vì có thể để lại gánh nặng nợ nần cho các thế hệ con cháu về sau. Phần tài chánh có một số câu hỏi và ý kiến không đồng thuận: Nói rằng kế hoạch tài chánh quá lạc quan về sự đóng góp của giáo dân vì hiện nay vẫn còn có những gia đình hàng tuần đóng góp năm ba đồng làm sao có thể quyền góp được một khoản tiền trên 2 triệu đồng! Để trả lời những ý kiến này, tôi phân tích thứ nhất tình hình lợi tức trung bình của những gia đình Việt Nam nói chung và các gia đình trong xứ nói riêng đã thay đổi từ khoảng một ngàn đồng trong thời điểm mua nhà thờ cũ lên đến bốn, năm ngàn mỗi tháng sau ba mươi năm định cư. Thứ hai, việc đóng góp mỗi tuần năm, ba đồng là một phần do giáo dân còn giữ thói quen từ khi còn ở Việt Nam: Giáo dân chỉ đóng góp một chút cho tiền mua đèn, nến, vì phần nhiều các giáo xứ ở quê nhà đã có có sở tài chánh riêng. Một phần khác là do giáo xứ chúng ta không có nhu cầu, và cũng ít được nghe báo cáo ngân sách chi thu bao nhiêu, thiếu hụt như thế nào, giáo dân có cần đóng góp thêm hay không. Và từ đó tôi kết luận rằng: Thiếu sót trong việc đóng góp không phải lỗi của giáo dân! Điều này đã được chứng minh rất cụ thể khi cha yêu cầu ủng hộ thêm 5 đồng trên mỗi gia đình cho quỹ điều hành giáo xứ vào đầu năm 2014, lập tức đã nâng con số hàng tuần quyền góp từ 3 ngàn 2 lên đến 4 ngàn chỉ sau một tuần thông báo.

Mặc dù kế hoạch được sự ủng hộ mạnh mẽ, tuy nhiên hai cha và ban xây dựng vẫn còn băn khoăn về một sự đồng thuận không tuyệt đối, và hình như đâu đó đang tiềm tàng một sự chia rẽ trong dự án xây cất thánh đường. Một sự không đồng thuận khác đưa ra là công trình sửa chữa cơ sở cũ của Memory Express đã không được đề cập đến.

Ngày 24 tháng 10, 2011, được tin ông kiến trúc sư Đoàn Hữu Khải từ trần. Sự ra đi của ông là một mất mát cho giáo xứ; dự án xây cất thánh đường mới mất đi một người giúp đỡ ý kiến về kiến trúc. Tôi nhớ lại ông Khải đã tâm sự với tôi rằng, trong cuộc đời làm kiến trúc sư, ông đã làm nhiều công trình, nhưng không công trình nào được hoàn tất, và có hoàn tất thì chủ nhân cũng không sử dụng được; Vì thế, ông lo là công trình xây cất thánh đường cũng lại dở dang. Đúng như lời tiên đoán của ông, nhưng lần này thì ngược lại ông đã ra đi khi công trình mới bắt đầu! Hai cha, và anh em chúng tôi đến tiễn biệt ông ở nhà quán Chapel of the Bells trên đường Centre Street North.

Một buổi họp nội bộ đánh giá về kết quả của phiên họp khoáng đại vừa qua, đã đi đến kết luận là sẽ tổ chức một phiên họp khoáng đại vào ngày 30 tháng 10 năm 2011. Buổi họp đã diễn ra với sự tham dự của hai cha, hội đồng mục vụ, các ban ngành đoàn thể, quý vị cựu chủ tịch hội đồng mục vụ, và các đại diện các khu vực kinh.

Sau khi nghe ông Hưng trình bày về việc xây cất cũng như sửa chữa của hai dự án: Khu đất trống, và cơ sở Memory Express qua bản phân tích của ông Khải. Cô Hiền trình bày về tình hình địa lý của hai dự án, với kết luận rằng: Cơ sở cũ Memory Express hiện nay là trung tâm của cộng đồng Việt Nam dựa trên số gia đình cư ngụ từ Chestermere sang đến khu NW, SE và SW. Sau đó tôi trình bày về kế hoạch tài chánh cho cả hai công trình để mọi người có thể so sánh dự án nào là khả thi nhất. So sánh về diện tích nhà thờ và chỗ đậu xe, dự án khu đất trống có lợi thế hơn bởi vì diện tích và chỗ đậu xe lớn gấp hai dự án sửa chữa cơ sở Memory Express. Về tài chánh, dự án khu đất mới có lợi thế về mặt quyền góp vì có thể kéo dài việc quyền góp trong vòng 3 năm song song với thời gian xây cất, ngược lại khi mua cơ sở Memory Express phải trả ba triệu sáu ngay sau khi mua, trong khi đó việc quyền góp chưa thực hiện được. Về địa lý, mặc dù không nằm giữa cộng đồng Việt Nam nhưng khu đất trên đường 47 SE lại là nơi có nhiều rất có sở thương mại của người Việt đã hiện diện từ nhiều năm qua. Kết quả bỏ phiếu 28 trên 33 quý vị có mặt đã đồng ý với dự án khu đất mới, 2 phiếu bất hợp lệ, và 3 phiếu trắng.

Mặc dù 85% ủng hộ dự án xây cất thành đường trên khu đất trống, nhưng hai cha vẫn chưa hài lòng vì trong lúc tranh luận vẫn còn tiềm tàng những bất đồng và mầm mống chia rẽ; Một cuộc trưng cầu lấy ý kiến của giáo dân đã diễn ra vào chúa nhật mừng 7 tháng 12, 2012. Trong cuộc trưng cầu ý kiến, toàn thể cộng đồng giáo dân có thể lựa chọn: (1) Giữ nguyên nhà thờ cũ và không xây nhà thờ mới; (2) Sát nhập vào giáo xứ Holy Trinity; (3) Xây cất nhà thờ mới trên khu đất trống; (4) Sửa chữa cơ sở cũ Memory Express và kèm theo là Ông bà, anh chị em có vui lòng đóng góp để xây cất, hoặc sửa chữa cơ sở thương mại thành thánh đường mới không (?) – Kết quả cuộc thăm dò ý kiến đã đạt được trên 87% phiếu ủng hộ xây cất thánh đường mới trên khu đất trống cũng như hứa sẽ đóng góp về mặt tài chánh.

Mua Đất:

Trong khi giáo xứ còn đang bàn thảo những vấn đề kể trên, cha đồng ý để ông chủ tịch hội đồng mục vụ Nguyễn Ngọc Ánh thay mặt giáo xứ ký hợp đồng mua khu đất trên đường 47 với giá 1 triệu 3, tôi ứng ra 30 ngàn để trả tiền đặt cọc vào ngày 21 tháng 10 năm 2011. Sở dĩ có chuyện, “cái cây đi trước con trâu”, vì hai cha cũng như ông Ánh, ông Hưng và tôi sợ rằng miếng đất sẽ không tồn tại vào thời điểm mà giáo xứ sẽ đạt được sự đồng thuận sau này, vì thị trường địa ốc đang có chiều hướng đi lên. Mặc dù có nhiều điều kiện trong hợp đồng mua đất được đặt ra theo đề nghị của ông Hưng – một chuyên gia về địa ốc – Ban xây dựng vẫn không muốn cha ký hợp đồng mua đất, vì sợ sau này cha sẽ khó trả lời khi có người đặt vấn đề là cha đã mua đất rồi, còn lấy ý kiến của giáo dân làm gì?

Tuy nhiên, việc “cái cây đi trước con trâu” đã có nhiều điều lợi hơn là bất lợi đó là: Thứ nhất, giữ được miếng đất để bây giờ có được ngôi thánh đường mới vừa với khả năng tài chánh của giáo xứ; Thứ hai, việc đã mua đất đặt địa phận vào thế phải cân nhắc một sự việc đã rồi (!). Theo tiêu chuẩn của địa phận, tối thiểu khu đất xây cất thành đường mới phải rộng trên 3 mẫu, trong khi miếng đất đã mua chỉ có 2 mẫu 3. Điều bất lợi, là chúng ta đã mất thời gian bàn cãi về dự án sửa chữa cơ sở cũ Memory Express: Khu đất vẫn chưa đạt được yêu cầu của địa phận thì nói gì đến cơ sở Memory Express mà diện tích chỉ bằng phân nửa khu đất trên đường 47.

Tiến trình mua đất cũng gặp nhiều gian nan: Phía chủ đất muốn kết thúc việc mua bán càng sớm càng tốt; trong khi địa phận thì đi từ không cho phép đến cho phép với nhiều điều kiện. Sau cùng, đến tháng bảy năm 2012 giáo xứ mới chính thức được sử dụng khu đất để xây nhà thờ. Trong thời gian chín tháng chờ đợi, hợp đồng mua đất đã phải gia hạn mấy lần, nhưng có một lần tôi nhớ nhất là hạn chót để bỏ điều kiện tài chánh (Remove financing condition); Không biết nguồn tin nào đã cho chủ đất biết rằng giáo xứ đã quyên góp đủ số tiền mua đất, vì thế họ yêu cầu phải bỏ điều kiện tài chánh trong hợp đồng nếu không hợp đồng mua đất sẽ vô giá trị, trong khi đó mình yêu cầu họ gia hạn thêm. Ông Ánh, Ông Hưng, tôi và ông Pat Vương (đại diện người mua) ngồi chờ đợi từng phút xem chủ đất có thay đổi ý kiến cho gia hạn hay không? Chờ đợi đến phút cuối cùng ai cũng tưởng rằng việc mua đất đã không thành, ai ngờ chỉ còn 45 giây cuối cùng thì nhận được điện thoại của chủ đất cho biết là họ đồng ý cho gia hạn thêm 3 tháng nữa; Anh em nhảy lên mừng rỡ và thở phào nhẹ nhõm. Thực ra trước thời hạn cuối cùng vài giờ, anh em đã bàn đến việc đi vay tiền để mua đất với tư cách cá nhân, sau đó sẽ nhượng lại cho giáo xứ, nhưng 4 người chúng tôi có cả Hoàng Sơn hợp lại cũng chỉ được vào khoảng trên 2 phần 3 số tiền mua đất, trong khi thời gian cấp bách chưa liên lạc được với các anh chị em khác nên đành ngồi chờ việc gì phải đến sẽ đến!

Vai Trò Của Địa Phận:

Sau khi đã đạt được sự đồng thuận cao trong giáo xứ, việc quyên góp tiền mua đất bắt đầu vào thứ Bảy ngày 10 tháng 12, 2011 và công việc soạn thảo dự án xây cất thánh đường mới để trình lên tòa giám mục được tiến hành.

Ngày 14 tháng 12, 2011, Cha xứ, ông Ánh, ông Hưng và tôi có buổi gặp gỡ đầu tiên với ông Michael Chan, đại diện của địa phận coi sóc về hành chánh và tài chánh. Ngoài phần trình bày của ông Hưng về mô hình nhà thờ mới khoảng 500 chỗ ngồi cho giáo dân, nhà xứ, việc mua đất, lệ phí kiến trúc sư 82 ngàn của ông kiến trúc sư Clem Clau do ông Pat Vương giới thiệu. Tôi trình bày phần dự án tài chánh ban đầu như đã trình bày ở trên. Sau đó ông Hưng đặt một số câu hỏi liên quan đến việc mua đất, nhà xứ, bán nhà thờ cũ, vay tiền của địa phận, và việc xin tiền từ quỹ casino của chính phủ Alberta.

Kết quả cuộc họp đã được trả lời trực tiếp một số vấn đề : Không được xin tiền từ quỹ casino; không xây nhà xứ trong khuôn viên nhà thờ, vì các cha cần có nơi nghỉ ngơi yên tĩnh sau những giờ làm việc; Kiến trúc sư cho công trình cũng phải được sự chấp thuận trước (pre-approval) của địa phận; Giáo xứ phải chuẩn bị có đủ 50% tiền mặt trước khi được chấp thuận cho xây cất và vay tiền của địa phận; Hợp đồng mua đất phải được chấp thuận của địa phận, và người đứng tên là Đức Cha Henry - giám mục địa phận.

Ngoài những bất lợi kể trên, cha còn nhận được một lá thư chính thức của địa phận không cho phép mua khu đất trên đường 47 hiện nay vì diện tích quá nhỏ không thể xây được ngôi thánh đường đủ chỗ 600 đến 800 giáo dân. Mặc dù số giáo dân hiện nay là dưới 450 giáo dân trong mỗi thánh lễ, nhưng giáo xứ sẽ phải dự trù cho sự phát triển trong vòng 30 năm tới. Việc bán nhà thờ cũ cũng phải chờ khi nhà thờ mới gần hoàn tất, để tránh những trở ngại cho các hoạt động thường nhật của giáo xứ; Khi bán phải được định giá bởi một chuyên viên định giá (accredited professional appraiser) và được sự chấp thuận của địa phận. Tiền phí tổn kiến trúc sư sẽ vào khoảng 10% tiền xây cất; Và ông cho biết thêm lệ phí 82 ngàn của kiến trúc sư Clem Lau là không thực tế. Ngoài ra, số tiền đang quyên góp cho việc mua đất, lúc này đã được vào khoảng hơn 3 trăm ngàn, phải được ký thác ngay vào trương mục của giáo xứ. Đây là vấn đề nan giải cho cha. Nếu ký thác vào trương mục của giáo xứ mà sau này không thể lấy ra, cha sẽ lấy tiền đâu để trả lại cho giáo dân. Hơn nữa cha đang giữ một số lượng tiền mặt rất lớn trong nhà xứ, mà có thể là một nguy cơ cho sự an toàn của cha. Vì thế tôi liên lạc với cha bề trên Trần Trung Liêm, nhờ người mở dùm một trương mục phụ lấy tên giáo xứ, nhưng quy luật của nhà băng không cho phép. Sau cùng tôi đề nghị với cha là thuê một safety box trong nhà băng CIBC gần nhà xứ để cha ký gởi tạm thời vào đây, đồng thời thông báo với giáo dân rằng, số tiền ủng hộ đã được ký gửi vào nhà băng để tránh những rủi ro có thể xảy ra cho cha.

Có thể nói, địa phận không chấp thuận hoàn toàn dự án xây cất. Mọi cố gắng của hai cha, anh em chúng tôi và giáo xứ làm việc trong suốt 3 tháng đến đây coi như không đạt được điều gì! Trước khi kết thúc buổi họp, ông Michael trao cho ông Hưng một cuốn sách nhỏ hướng dẫn về việc xây cất nhà thờ trong địa phận (Manual) hay nói đúng hơn

là luật lệ của địa phận. Một điều rất may mắn là chúng ta không ai có cuốn sách này, nếu biết luật lệ của địa phận, nhà thờ này đã không được tọa lạc tại đây. Thú thật, việc xây cất nhà thờ trong tư tưởng của mọi người chỉ đơn giản là nếu giáo xứ có tiền, cha muốn xây nhà thờ ở đâu, lớn nhỏ và kiểu cách thế nào tùy ý cha và giáo dân. Đâu ngờ rằng việc xây nhà thờ ở Canada lại nhiều khê đến thế! Hơn thế nữa, việc xây cất nhà thờ là một sự việc trăm năm mới có một lần; tìm đâu ra người trong giáo xứ có kinh nghiệm này.

Hơn một tuần sau buổi họp, hai cha, ông Ánh, ông Hưng và tôi, không ai nói với ai câu nào! Mọi người biết rằng cha thất vọng lắm! Chúng tôi cũng không kém, nhưng tự an ủi mình rằng: Lỗi là của mình đã không tìm hiểu luật lệ xây cất thánh đường mới của địa phận như thế nào trước khi bắt đầu công việc. Tôi email cho ông Hưng và ông Ánh cố gắng yên ủi cha. Đồng thời anh em cố gắng tìm ra giải pháp để giải quyết vấn đề. Trong khi đó giáo dân còn đang phấn khởi ủng hộ dự án mua đất mỗi ngày một nhiều; Sau 4 tuần, tính đến ngày 2 tháng 1, 2012 con số đóng góp đã lên tới gần 8 trăm ngàn. Tôi và ông Hưng, email qua lại tìm phương án giải quyết vấn đề từng phần: Ông Hưng lập luận rằng việc mua đất đã đặt điều kiện là nếu không thỏa mãn về phần tài chánh thì coi như hợp đồng mua đất không còn giá trị, trong khi đó vấn đề tài chánh thì phải có sự chấp thuận của địa phận, như vậy gián tiếp là phải được địa phận chấp thuận. Trong khi đó tôi soạn một lá thư xin địa phận cho phép trả lại số tiền đã quyên góp nếu không xây được nhà thờ theo lời khuyên của cha bề trên là nên nói thẳng với địa phận. Nếu địa phận chấp thuận, thì tất cả số tiền mới quyên góp sẽ ký thác vào trương mục của giáo xứ ngay. Ông Ánh đảm trách việc đếm số giáo dân tham dự mỗi thánh lễ, và ông Hưng làm một bản báo cáo số giáo dân trong giáo xứ hiện nay và dự trù mức độ tăng trưởng trong vòng 30 năm để đưa ra kết luận rằng số giáo dân cũng không thay đổi nhiều vì làn sóng người Việt tỵ nạn đã chầm dứt từ hơn hai mươi năm, cộng với kế hoạch hóa gia đình như hiện nay thì số sinh so với số tử gia tăng khoảng trên dưới 10% mỗi năm. Nói cách khác, sau 30 năm số giáo dân sẽ có vào khoảng 520 người tham dự mỗi thánh lễ; Như vậy việc xây một ngôi thánh đường có thể chứa khoảng trên dưới 500 người là hợp lý. Cha cũng đưa ra đề nghị là có thể cha sẽ cử hành nhiều thánh lễ hơn trong trường hợp số giáo dân gia tăng hơn dự liệu.

Một buổi gặp gỡ thứ hai với ông Michael Chan đại diện địa phận được ấn định vào ngày 6 tháng Giêng 2012 với sự tham dự của cha xứ, tôi, ông Hưng và ông Ánh có thêm Ông Hoàng Sơn. Như dự định, cuộc họp lần này bao gồm việc xin lỗi đã không đề tên Đức Giám Mục trong hợp đồng mua đất, việc thứ hai là xin được xây ngôi nhà thờ phụng theo nhà thờ cha Dominic Nguyễn Việt Hùng, **mà ông Ánh đã nhờ Ông Hoà Đỗ về lại** có diện tích khoảng 500 chỗ ngồi. Việc thứ ba là xin được hoàn lại số tiền giáo dân đã đóng góp, nếu địa phận không chấp nhận cho việc tiến hành việc mua đất. Sau cùng là bản báo cập nhật dự án xây cất thánh đường, với số tiền quyên góp mua đất trong mấy tuần vừa qua đã được gần 8 trăm ngàn. Kết quả buổi họp được đánh giá là có tiến triển khá tốt đẹp, ngoài việc ông chấp thuận cho sửa lại bản hợp đồng mua đất với tên của Đức Giám Mục Henry, ông cũng rất cảm kích (impress) với bản báo cáo tài chánh mà trong đó nổi bật là việc quyên góp tiền mua đất chỉ trong một thời gian ngắn đã vượt quá chỉ tiêu đề ra, và có lẽ cũng vì việc quyên góp nhanh chóng chưa từng có trong địa phận đã khiến ông thay đổi cách nhìn từ một giáo xứ Việt Nam nhỏ bé, nghèo nàn đến một giáo xứ thực sự có tiềm năng như những giáo xứ lớn trong địa phận.

Trước khi kết thúc buổi họp, tôi yêu cầu ông ký tên chấp thuận vào lá thư xin được hoàn lại tiền đóng góp như một bằng chứng sợ sau này ông quên những gì đã hứa. Ông cũng trao cho ông Hưng một tấm danh thiếp của kiến trúc sư S2 Architecture - công ty kiến trúc - giúp đỡ chúng ta trong thời gian xây cất vừa qua.

Kể từ buổi họp này, mọi việc giao tiếp với địa phận hoàn toàn thuận lợi và được sự giúp đỡ tận tình. Sau đó, Ngày 6 tháng 2 cha nhận được email của ông Michael Chan thông báo rằng Đức Giám Mục đã cho phép giáo xứ xây thánh đường với 600 chỗ ngồi. Đây là một sự giúp đỡ tận tình của Đức Giám Mục, nếu không nhà thờ sẽ phải xây nhỏ lại và thêm một căn gác lửng (balcony) để còn có đủ chỗ đậu xe cho 667 người như bản thiết kế đầu tiên của kiến trúc sư. Tuy nhiên, việc chấp thuận cho mua đất vẫn phải chờ cho đến khi thỏa mãn được những điều kiện như môi trường và giấy phép của city (DP).

Giấy Phép Phát Triển Khu Đất (Development Permit DP)

Ngay sau khi đi họp ở địa phận về, ông Hưng liên lạc với kiến trúc sư Linus Murphy và buổi gặp gỡ đầu tiên diễn ra ở nhà xứ có sự hiện của hai cha, ông Ánh, Hưng, Hoàng Sơn và tôi. Ông Linus đã chuẩn bị sẵn một số bản đồ về khu đất, và đưa ra ý kiến về việc ngôi nhà thờ sẽ tọa lạc như thế nào, hướng về đâu trong khu đất cùng với tiền phí tổn kiến trúc sư là vào khoảng từ 8 đến 10 phần trăm kinh phí xây cất. Hai cha, và anh em góp thêm ý kiến liên quan đến những điểm đặc trưng của một ngôi thánh đường Việt Nam. Vào khoảng cuối tháng giêng 2012, kiến trúc sư đưa ra một bản dự thảo về kích thước của ngôi nhà thờ mới, phỏng đoán giá cả xây cất khoảng 6 triệu cộng với tiền kiến trúc sư gần 5 trăm ngàn và hỏi rằng liệu giáo xứ có khả năng để tiến hành việc xin giấy phép DP không? Mặc dù ngân sách gia tăng hơn một triệu từ lúc khởi đầu, nhưng có những phần như basement hoặc bãi đậu xe có thể trì hoãn cho đến khi việc xây cất hoàn tất, vì thế hai cha và anh em đồng ý với kế hoạch của kiến trúc sư, chỉ yêu cầu họ giảm bớt lệ phí, và tiến hành việc xin giấy phép DP càng sớm càng tốt mong rằng khi có giấy phép, địa phận sẽ cho phép mua đất.

Kiến trúc sư Linus là người công giáo; Hơn nữa lại được địa phận giới thiệu, với nhiều kinh nghiệm nên rất quen thuộc với việc thiết kế nhà thờ; Vì lẽ đó, cha và anh em chúng tôi không thể có sự lựa chọn nào khác hơn được. Do đó một công ty kiến trúc khác do ông kiến trúc sư Phạm Đạt giới thiệu đã phải xin được hủy bỏ – Cũng nên nhắc lại sau khi ông Khải qua đời, cha và HĐMV đã nhờ kiến trúc sư Phạm Đạt tìm kiếm công ty kiến trúc cũng như giúp đỡ trong vấn đề xây cất sau này. Tuy nhiên, khi địa phận giới thiệu công ty kiến trúc, địa phận cũng chỉ định ông Richard Misliwy, một kỹ sư về hươu đã giúp địa phận trong các công trình xây cất từ nhiều năm qua, đảm nhiệm hai chức vụ vừa đại diện địa phận vừa là người sẽ giúp đỡ giáo xứ làm việc với kiến trúc sư, và công ty xây cất sau này. Vì thế ông Ánh thay mặt giáo xứ viết thư trình bày sự việc như đã nói ở trên và xin lỗi đã không thể gặp gỡ kiến trúc sư do ông giới thiệu. Ông Đạt mất tháng 11, 2014, không một ai trong chúng tôi hay biết để đến phúng điếu. Sau khi hay tin rồi, ông Ánh thay mặt giáo xứ gửi thiệp phân ưu đến gia đình ông.

Trước khi xin giấy phép phát triển khu đất để xây nhà thờ có một số vấn đề phải làm ngay: Đó là việc phải thử đất để xem dưới lòng đất có bị ô nhiễm môi trường không. Ông Hà, và một số anh em đã quyên góp được một số tiền khoảng 3 ngàn đồng để trả tiền thử nghiệm này. Cô Phương Anh được mời để cùng với kiến trúc sư Linus liên lạc và làm việc với một số dân cư và các sở thương mại chung quanh khu đất, với mục đích tìm sự ủng hộ của cộng đồng Forest lawn Community. Nếu có bất kỳ sự phản đối nào về việc xây cất nhà thờ trong khu vực này, sẽ gây ra nhiều phức tạp và chậm trễ trong tiến trình xin giấy phép. Rất may là kết quả việc thử đất cũng như sự ủng hộ của cộng đồng Forest Lawn Community rất tốt đẹp và mau chóng. Vào đầu tháng 2, 2012 kiến trúc sư tiến hành việc vẽ mô hình nhà thờ, cũng như chia khu đất thành từng khu vực dành cho bãi đậu xe, sân cỏ, và các cổng đi vào trong khuôn viên nhà thờ. Vào thời điểm này hai cha và anh em chúng tôi họp hành liên tục: Hằng tuần, một buổi họp nội bộ vào tối thứ Tư để thống nhất ý kiến về những gì kiến trúc sư đề nghị trong phiên họp lần trước, sau đó những yêu cầu thay đổi gì sẽ phải đưa ra cho buổi họp kế tiếp mà thường diễn ra vào trưa thứ Ba hoặc thứ Năm ở văn phòng kiến trúc sư.

Thời gian này, cha xứ bệnh nặng, có lẽ là trong mấy tháng vừa qua cha làm việc nhiều và lo lắng quá sức. Mặc dù hàng tuần phải đến bệnh viện để điều trị và buộc phải ăn kiêng dài hạn, nhưng cha không hề bỏ một phiên họp nào trong suốt tiến trình xây cất. Ông Michael Chan, đại diện địa phận rất tán phục vì sự hiện diện thường xuyên của cha trong các phiên họp; thông thường các giáo xứ khác, ít khi cha xứ trực tiếp tham gia vào công việc xây cất, mà thường là cha giao trách nhiệm cho một ban xây dựng. Mấy tháng sau, đến lượt ông Ánh phải vào **bệnh viện giải phẫu thận có lẽ vì lo quá đã sinh bệnh**. Trong một lần tâm sự, ông Ánh nói với tôi rằng: “Mình đưa ra vấn đề xây cất, giáo dân đồng ý cho mình làm; mình kêu gọi đóng góp, giáo dân cũng sẵn sàng, vì thế nếu không xây được nhà thờ không biết em sẽ phải dọn đi đâu!”

Một vấn đề lớn nhất trong thời gian này, là thiết kế mô hình nhà thờ thế nào để có nét đặc trưng của một ngôi nhà thờ Việt Nam. Một số hình ảnh của các nhà thờ nổi tiếng ở miền Bắc Việt Nam đã đưa cho kiến trúc sư để họ có tài liệu tham khảo thêm, nhưng cuối cùng đã không thể phỏng theo những ngôi nhà này được vì địa phận muốn rằng tất

cả các ngôi nhà thờ mới trong địa phận phải xây theo hướng hiện đại và đơn giản. Theo tôi nghĩ, đây cũng là một ý kiến hay, bởi vì nhà thờ xây vào thời đại nào phải có nét đặc trưng kiến trúc của thời đại đó để sau này còn giữ lại được phong cách của một thời đã qua. Hơn thế nữa, phỏng theo những ngôi nhà thờ xây cất vào thế kỷ thứ mười tám với hai tháp chuông hai bên, sẽ rất tốn kém, và có thể không thực hiện được, vì những kỹ thuật xây cất những ngôi nhà thờ cổ kính này nay không còn nữa. Cuối cùng cha và anh em chúng tôi nhất trí là kêu gọi một phiên họp khoáng đại để kiến trúc sư trình bày về mô hình nhà thờ mới, nhân thể tôi có dịp cập nhật dự án tài chánh mới với kinh phí mới lên đến gần 8 triệu. Kết quả buổi họp, đã được sự đóng góp ý kiến nhiệt thành của mọi người hiện diện. Tuy nhiên không có cách nào thay đổi được mô hình nhà thờ, vì sự pha trộn giữa tây và ta, hiện đại và cổ điển sẽ tạo ra một cái gì có vẻ gượng ép. Một trong những cân nhắc là làm mái ngói thay vì mái bằng, nhưng kết quả tốn phí sẽ cao hơn, và chiều cao trong nhà thờ sẽ phải giảm xuống. Sau cùng, chỉ có cách là làm thêm một cái gì đó biểu tượng cho ngôi thánh đường của cộng đồng Việt Nam; Sau này, công tam quan với mái ngói đỏ, đã thỏa mãn được phần nào nguyện vọng này.

Cuối tháng 3, 2012 bản vẽ đã hoàn thành theo những yêu cầu của giáo xứ và địa phận như: Diện tích 600 chỗ cho giáo dân cũng như phòng ốc, hội trường, các lớp học giáo lý và các tiện nghi khác. Sau khi được địa phận chấp thuận bản vẽ và đơn xin DP đã được chuyển đến city Calgary. Khoảng giữa tháng 7, 2012, giáo xứ có được giấy phép DP và hồ sơ mua đất được chuyển cho luật sư của địa phận để kết thúc hành trình mua khu đất kéo dài gần 10 tháng.

Giấy Phép Xây Cất (Building Permit - BP)

Đây là giai đoạn thiết kế bên trong nhà thờ, với rất nhiều sự chọn lựa và chi tiết về kỹ thuật từ khung nhà thờ đến vật liệu xây cất, số lượng phòng ốc và việc sắp xếp thế nào cho thuận tiện việc xử dụng sau này, hệ thống điện, nước, sưởi, và điều hòa không khí, âm thanh và ánh sáng mà công ty kiến trúc đã hoàn thành phần nào kể từ khi có được giấy phép DP như một cái khung để giáo xứ có cơ sở để thêm vào, sửa đổi hoặc đưa ra sự lựa chọn khác hơn. Công việc trở nên bận rộn hơn, vì thế, ông Hưng đề nghị cha bổ xung thêm nhân sự: Đầu tháng 8, 2012 một số anh em khác như: Ông Nguyễn Văn Hình, Nguyễn Thanh Tùng, Phan Minh Tâm, Đỗ Quốc Thăng (Quỳnh), và ông Đỗ Minh Sơn được cha mời tham gia với chúng tôi để hàng tuần làm việc với kiến trúc sư về sự chọn lựa như đã trình bày ở trên. Một số anh em khác phụ giúp về kỹ thuật cũng được mời theo công việc và giai đoạn: Khoảng tháng 10/2012 ông Đặng Viết Tính được mời để xem xét về hệ thống sưởi, và hệ thống điều hoà không khí, nhà bếp, và sau cùng là ông Toàn Đỗ đóng góp ý kiến về sân cỏ và chỗ đậu xe, ông Hoàng Đình giúp đỡ về kiến trúc basement.

Ngoại trừ một hai anh em bận rộn với công việc ở sở làm, còn đại đa số đã đóng góp rất nhiều thời gian và công sức vào tiến trình xây cất thánh đường.

Ngoài những anh em trực tiếp tham gia ở trên, còn có các ban ngành trong giáo xứ tích cực góp sức: ông Huỳnh Sơn Hải và ban tài chánh đã giúp quản lý tiền đóng góp và cấp biên nhận khai thuế, cũng như chuẩn bị hồ sơ cho Revenue Canada hai lần đến nhà xứ kiểm soát (audit) sổ sách. Đây là một việc tất yếu phải xảy ra, khi chính phủ đột nhiên phải trả lại hơn kém một triệu tiền thuế cho những người đóng góp. Ông Dương Văn Hà và một số đồng anh chị em khác, đã tổ chức các buổi dạ tiệc gây quỹ rất thành công không những về phương diện tài chánh mà còn quảng bá rộng rãi công trình xây cất thánh đường đến mọi người trong cộng đồng.

Sau thời gian bổ xung nhân sự, anh em đề nghị cha chọn ông Hưng làm trưởng ban xây cất; Cha chấp thuận và đã giới thiệu chức vụ mới của ông Hưng trong một phiên họp khoáng đại. Thật ra đây chỉ vấn đề hợp thức hóa những công việc mà trong quá trình ông Hưng đã đảm trách như: Trông coi tổng quát công trình và ngoại vụ: Liên lạc thường xuyên với công ty kiến trúc, và những công ty liên hệ đến công trình xây cất, sắp xếp các buổi họp nội bộ và các công ty kiến trúc và xây dựng; Trong khi đó ông Ánh lo về các vấn đề nội vụ. Thực ra những việc này, không mới lạ gì đối các ông bởi vì cả hai ông đều là những thành viên phó chủ tịch và chủ tịch trong HDMV đương nhiệm;

Chính vì thế, sự điều động nhân lực rất có hiệu quả và luôn luôn có sự phối hợp nhịp nhàng giữa hội đồng mục vụ, giáo dân, và ban xây dựng.

Từ khi có được giấy phép DP, việc xây cất ngôi thánh đường mới là điều chắc chắn; Vì thế, đợt quyên góp lần thứ hai được tiến hành vào trung tuần tháng 10, 2012. Theo như kế hoạch dự trù, cha sẽ xin mỗi gia đình trong giáo xứ ba ngàn sáu và có thể đóng góp trong thời gian ba năm, nhưng vì công trình xây cất tiến triển nhanh hơn dự định, nên cha kêu gọi mọi gia đình cố gắng ủng hộ ngay để thỏa mãn điều kiện tài chánh mà địa phận yêu cầu vào thời điểm này là 4 triệu tiền mặt. Đây là đợt quyên góp có tính cách quy mô nhắm vào mỗi gia đình trong giáo xứ. Chỉ trong khoảng thời gian 6 tuần lễ cha đã quyên góp được hơn 6 trăm ngàn và sau 24 tuần con số quyên góp đã lên 1 triệu rưỡi nhưng từ đó không tiến triển thêm; Có một số anh em đưa ý kiến kêu gọi quyên góp đợt 3. Để trả lời, tôi giải thích rằng ngân sách không hề đề cập đến quyên góp đợt 3, và nếu tiến hành kêu gọi quyên góp đợt 3 sẽ gây ra tình trạng nghi ngờ trong giáo dân và mọi người sẽ tự đặt câu hỏi: Sẽ còn bao nhiêu đợt quyên góp nữa đây (?) từ đó vô tình đã đặt mọi người trong tư thế chờ đợi ... Thay vào đó, tôi đề nghị với cha là kêu gọi những gia đình có khả năng ủng hộ thêm. Quả nhiên, chỉ trong vòng 2 tháng sau con số quyên góp đợt 2 đã đạt được gần 2 triệu. Thành quả này nói lên tinh thần chia sẻ trách nhiệm rất cao trong giáo xứ.

Thời gian hoàn thành bản vẽ thiết kế bên trong nhà thờ mất rất nhiều thời gian, bởi vì ngoài công ty kiến trúc còn có rất nhiều công ty kỹ sư khác cũng làm việc với kiến trúc sư và anh em trong ban xây dựng. Khi bản vẽ đã hoàn thành khoảng 90 phần trăm, kiến trúc sư giao cho công ty định giá để ước tính chi phí xây cất. Kết quả định giá vào cuối tháng mười 2013, chi phí xây cất lên đến hơn 10 triệu không kể tiền mua đất và các chi phí khác. Hai cha và mọi người bàng hoàng không biết lấy tiền đâu để xây cất! Sau khi ổn định lại tinh thần, mọi người lại bắt tay vào việc tìm xem có thể cắt xén những chi tiêu ở phần nào trong dự án. Ngày 15 tháng 11, kết quả định giá xuống còn 9 triệu nhờ thay thế vỏ bọc ngoài của nhà thờ bằng stucco thay bằng đá như những viên đá còn lại ở mặt tiền nhà thờ để có thể tiết kiệm được hơn nửa triệu. Thêm vào đó Ông Richard đề nghị huỷ bỏ một con đường xi măng chung quanh nhà thờ cũng như những chi phí không cần thiết trong bãi đậu xe và vườn cỏ. Tuy nhiên chi phí xây cất vẫn còn quá cao so với ngân sách của giáo xứ, vì thế anh em lại yêu cầu ông Richard cùng với anh em tiếp tục nghiên cứu xem những nơi nào còn có thể cắt xén được nữa không trước khi đưa ra đấu thầu. Ngày 30 tháng 4, 2013, công ty định giá cho biết là chi phí xây cất xuống còn 8 triệu 3, tuy nhiên có nhiều phần trong nhà thờ không có trong hợp đồng xây cất (NIC): như basement, gian cung thánh, cửa kính, nhà bếp mà sau này anh em chia nhau đảm trách.

Mặc dù giá xây cất vẫn còn cao, tuy nhiên cha và anh em vẫn hy vọng về một phép lạ nào đó. Quả đúng như vậy, Cha, tôi, ông Anh, ông Hưng, ông Tính Đặng và Hoàng Sơn hội họp từng giây khi chờ đợi đến giờ mở thầu ở văn phòng kiến trúc sư: Ba công ty được mở đầu tiên cho giá suýt sát nhau từ 7 triệu 7 đến 7 triệu 9, mọi người thấy không còn hy vọng gì ! May quá, nhà thầu cuối cùng cho giá 6 triệu 9; Cha và anh em chúng tôi muốn nhảy lên mừng rỡ nhưng sự có mặt của một số kiến trúc sư nên mọi người hạn chế với vẻ mặt rất hạ hê và cảm ơn kiến trúc sư đến hai, ba lần. Sau khi kiến trúc sư cho biết đây là một trong những nhà thầu lớn và có uy tín ở Calgary, cha gọi thêm các anh em khác đến nhà hàng để ăn mừng thành quả vừa đạt được. Một số anh đến sau không biết chuyện gì đã xảy ra mà gần hai năm ăn pizza sau mỗi buổi họp, hôm nay đột nhiên cha cho đổi món!

Giai Đoạn Xây Cất:

Qua thủ tục kiểm tra về giá cả cũng như khả năng của nhà thầu. Kiến trúc sư chuyển hồ sơ lên địa phận để xem xét và chấp thuận. Trong khi đó tôi cập nhật bản dự án tái chánh sau cùng với giá xây cất mới để trình địa phận.

Khoảng hai tuần lễ sau, cha nhận được lá thư của địa phận cho phép giáo xứ tiến hành công việc xây cất với trường hợp đặc biệt, sơ dĩ như vậy là vì giáo xứ chưa có đủ số tiền mà địa phận đã ấn định là năm mươi phần trăm tiền mặt. Theo bản báo cáo tài chánh sau cùng để trình lên địa phận, dự án xây cất toàn bộ lên đến hơn 10 triệu, trong khi đó giáo xứ chỉ có khoảng 4 triệu tiền mặt. Trong thư, địa phận khuyến khích quyên góp thêm một triệu nữa trong giai đoạn xây cất. Vấn đề quyên góp thêm một triệu, cũng như tiền trang trí nội thất năm trăm ngàn đã đưa ra trong phiên họp khoáng đại, và sau đó được trình bày cặn kẽ để giáo dân chia sẻ những khó khăn về tài chánh. Đợt quyên

góp lần chót một triệu rưỡi đã được bắt đầu vào đầu năm 2014, cha xin mỗi gia đình giúp đó thêm một ngàn bảy trăm đồng. Khi viết bài này, số tiền quyên góp đợt chót đã được khoảng 8 trăm ngàn. Lần quyên góp này tiến triển rất chậm và khó khăn hơn; Cha cũng nhận được một lá thư nặc danh phản nản về quyên góp, mặc dù cha không cho biết nội dung, nhưng tôi đoán có lẽ cũng không khác gì lá thư cha George Pffliger cho tôi đọc cách đây hai mươi năm khi còn làm việc cho một giáo xứ Canada. Trong lá thư này tôi nhớ nhất là lời phản nản của một bà: “I thought religious is free”. Đúng thế, nhưng bà có bao giờ phản nản rằng nhà thờ nóng quá về mùa hè, hoặc lạnh quá về mùa đông? Có bao giờ bà than phiền là không có chỗ ngồi, hoặc không có chỗ đậu xe; Lùi về quá khứ, bà có bao giờ để ý đến ai là những người bỏ tiền ra để xây cất ngôi thánh đường mà bà có thể sử dụng tiện nghi như hôm nay? Sau khi rời khỏi giáo xứ Canada, không biết bây giờ bà còn sống hay đã qua đời, nếu bà đã qua đời, tôi mừng tượng rằng cha George và đông đảo giáo dân đã dâng một thánh lễ rất trang trọng tiễn biệt bà về với Chúa !

Trở lại vấn đề xây cất, không có vấn đề lớn gì trong giai đoạn xây cất, ngoài việc hàng tuần cha và anh em đến khu vực đang xây cất để nghe tường trình những tiến triển của công việc với sự hiện diện kiến trúc sư, ông Richard và nhà thầu. Cũng như yêu cầu nhà thầu sửa chữa những khuyết điểm mà một số những công ty giáo xứ thuê để kiểm soát công trình từ khi đổ xi măng, đến mái nhà, trong và ngoài nhà thờ, đã phát hiện thiếu sót hoặc sai trong lúc thi công. Số tiền hơn một trăm ngàn trả cho những công ty kiểm soát này ngoài sự dự trù của ngân sách. Tuy nhiên, cha và anh em đồng ý rằng: Đây là một ngân khoản rất đáng giá cho vấn đề bảo trì về lâu về dài sau này.

Bán Nhà Thờ Cũ

Việc bán nhà thờ cũ đã tạm xong vào đầu mùa hè năm 2014, những người mua lấy lý do này, lý đó nợ không chịu bỏ điều kiện tài chánh, và tiếp tục xin gia hạn, gia hạn, và gia hạn... Nhận thấy người mua muốn ép giáo xứ đến chỗ phải đưa ra điều kiện dễ thương lượng vì họ biết rằng giáo xứ thiếu hụt tiền xây cất sẽ mỗi ngày một lớn, tôi đề nghị cha và ông Hưng viết cho họ một tối hậu thư không gia hạn thêm nữa – Quả nhiên, họ đã nghiêm chỉnh gỡ bỏ điều kiện tài chánh nhưng đưa ra những chỗ hư hỏng trong, và ngoài nhà thờ để xin giảm giá xuống còn 2 triệu một. Cha và anh em cũng thấy lý do của họ là chính đáng, thêm vào đó việc lấy nhà thờ cũng gần kề, nợ nần lại chồng chất, nên cha và anh em đồng ý bớt cho họ năm mươi ngàn. Vài ngày sau, họ đòi bớt thêm 25 ngàn nữa. Ông Hưng nhận xét rằng: Nếu họ đòi bớt đủ thì phải cân nhắc, còn họ đã xuống nước phân nửa số còn lại thì không cần bớt thêm. Tôi cũng đồng ý với ông Hưng về điểm này, và phân tích thêm để cha và em có cơ sở quyết định: Một khi họ đã dẫn giáo dân đến tham quan nhà thờ, và không nghe thấy gì trong thời gian mấy tháng vừa qua có nghĩa là giáo dân của họ đã chấp thuận, một khi giáo dân của họ đã chấp thuận, thì ban xây dựng của họ không thể làm khác hơn được ngay cả chúng ta không bớt một xu nào. Vì thế, cha và anh em quyết định không bớt thêm 25 ngàn. Sau khi thông báo với người mua, cha và anh em bắt đầu lo lắng chờ đợi từng ngày. Nếu chỉ vì 25 ngàn mà nhà thờ không bán được thì thật là gian nan! Ngoài việc số nợ lớn phải trả tiền lời hàng ngày, thêm vào đó không biết bao giờ mới bán được, tiền phí tổn duy trì hai ngôi nhà thờ cùng một lúc sẽ rất cao... Có thể, hai cha và anh em cũng nghĩ đến tại sao mình phải phiêu lưu như vậy? Thực ra cũng không phiêu lưu gì đâu, bởi vì còn có sự can thiệp cuối cùng của các realtors. May quá, sau một tuần hồi hộp người mua đã ký kết vào bản hợp đồng chọn ngày lấy nhà thờ.

Khi nhà thờ mới đổ móng xong, anh em đã lo chuẩn bị cho phần nội thất, và những phần không nằm trong hợp đồng: Ông Ánh lo về cửa kính, Ông Tâm chịu trách nhiệm về trang hoàng nội thất, ông Quỳnh đặt mua các tượng ảnh từ Việt nam; Ông Tính thỉnh thoảng lại đem về một ít dụng cụ nhà bếp vừa rẻ vừa tốt. Các anh em còn lại tập trung vào việc trang bị âm thanh, ánh sáng và việc xây cất các lớp học cho các em thiếu nhi. Vì thế, khi nhà thầu giao nhà thờ, chỉ mất một thời gian ngắn là tất cả những phần còn lại, ngoại trừ basement, sẽ được hoàn tất và thánh lễ đầu tiên có thể cử hành.

Nhìn chung, việc xây cất một ngôi thánh đường trên 10 triệu với một giáo xứ tí nạn nhỏ bé, và trong một thời gian ngắn là một phép lạ như lời Đức Giám Mục đã nói. Trước hết xin tạ ơn Chúa Thánh Thần đã ban cho cha xứ chúng ta sự thông minh và khôn ngoan để có thể hướng dẫn giáo dân, mọi người như một, đóng góp công sức vào việc xây dựng. Chúng ta cũng cảm ơn Chúa đã ban cho cha xứ cũng như các cha phó có sức khỏe trong suốt thời gian qua để luôn luôn làm việc hăng say, hy sinh tận tụy, hướng dẫn và khích lệ anh em trong ban xây dựng, cũng như các

ban ngành, đoàn thể làm việc trong một tinh thần cởi mở và phục vụ Thiên Chúa. Sau hết, tạ ơn Thiên Chúa về sự hy sinh vô cùng lớn lao của tất cả ông bà anh chị em trong việc góp công, góp của để có được một ngôi thánh đường như ngày hôm nay.

Mỗi lần đến Tu Viện Đa Minh, đọc câu thánh vịnh (127, 1) trong nguyện đường tôi thấy thật là chí lý: “Vì như Chúa chẳng xây nhà, thợ nề vất vả cũng là uổng công!” Thật thế, nếu Chúa muốn thì những trở ngại và khó khăn nào cũng có thể vượt qua.

Viết theo lời yêu cầu của một số anh em muốn biết thực sự việc xây cất đã tiến hành như thế nào.

TP – March 2015